

mgr inż. Anna Panek
Zakład Aprobat Technicznych ITB

**Sprawozdanie z 71. posiedzenia Komisji Wykonawczej EOTA,
(połączonego z 40. Posiedzeniem Plenarnym EOTA),
które odbyło się w dniu 4 listopada 2010 r. w Brukseli**

Posiedzenie Komisji Wykonawczej połączone z Posiedzeniem Plenarnym EOTA prowadzone było zgodnie z ustalonym porządkiem obrad określonym w agendzie, na który składały się kwestie prawne i finansowe, działalność techniczna EOTA oraz zagadnienia strategiczne. Przed przystąpieniem do obrad przyjęto sprawozdania z 70. Posiedzenia Komisji Wykonawczej i 39. Posiedzenia Plenarnego EOTA, a także Sekretarz Generalny poinformował zebranych o nieobecnych przedstawicielach Jednostek Aprobujących oraz przekazanych przez nich upoważnieniach do podejmowania decyzji w czasie obrad.

Kwestie prawne

Sekretarz Generalny poinformował o notyfikacji nowych Jednostek Aprobujących – członków rzeczywistych EOTA: UL International (UK) Limited (Wielka Brytania) oraz Board of Technical and Scientific Research on Construction ITBAK (Turcja), a także o planowanych wycofaniach: TNO (Holandia) od 1 stycznia 2011 r. oraz BMC (Holandia) – połączenie z KIWA.

Sekretarz Generalny poinformował o prowadzonych działaniach związanych z rozszerzeniem ochrony logo EOTA na następujące kraje: Chiny, Japonię, Koreę Południową, Australię, USA, Nową Zelandię, Kanadę i Brazylię.

W związku z prowadzoną w ramach Rady Technicznej dyskusją dotyczącą zmiany (skrócenia lub zaniechania) okresu cyrkulacji projektów ETA (uzgodnień z pozostałymi jednostkami aprobującymi) w przypadku niektórych ETAG, na wniosek przedstawiciela brytyjskiej Jednostki Aprobującej BBA zlecono prawnikom współpracującym z EOTA opinię na temat zakresu odpowiedzialności jednostek aprobujących biorących udział w cyrkulacji. Opinia ta została opracowana i była przedmiotem dyskusji zebranych. W zakresie zagadnienia, którego miała dotyczyć, tj. odpowiedzialności jednostek aprobujących biorących udział w cyrkulacji projektów ETA opracowanych na podstawie ETAG, zdaniem prawników pełną odpowiedzialność za wydaną ETA i jej zawartość ponosi jednostka aprobująca, która opracowała ETA, również w zakresie zapisów powstałych w wyniku uwzględnienia zgłoszonych uwag. Przedstawiona opinia dotyczyła jednak nie tylko projektów ETA wg ETAG, ale również odpowiedzialności jednostek aprobujących biorących udział w cyrkulacji projektów ETA opracowanych na podstawie CUAP. W tym przypadku, analizując zapisy dokumentu „*Wspólne zasady proceduralne składania wniosków, opracowywania i udzielania Europejskich Aprobat Technicznych*”, ogłoszonego w załączniku do Decyzji Komisji Europejskiej 94/23/EC oraz zapisy Regulaminu Wewnętrznego EOTA w zakresie procedury opracowywania i uzgadniania dokumentów CUAP oraz uzgadniania projektów ETA opracowanych wg CUAP, prawnicy stwierdzili możliwość istnienia zbiorowej

odpowiedzialności wszystkich jednostek aprobujących zaangażowanych w tę procedurę. Opinia ta wywołała żywą dyskusję, w wyniku której konieczne było głosowanie, mające na celu sformułowanie zakresu ewentualnych dalszych działań zmierzających do zmian istniejących procedur. Głosowano trzy następujące możliwości:

- 1) zmiany w dokumencie „*Wspólne zasady proceduralne składania wniosków, opracowywania i udzielania Europejskich Aprobac Technicznych*”, czyli zmiana Decyzji Komisji Europejskiej 94/23/EC, co w świetle zmieniających się przepisów wydaje się mało realne i racjonalne (1 głos – BBA),
- 2) zmiany w Regulaminie Wewnętrznym EOTA, co jednak nie dałoby wiele, ponieważ kluczowe zapisy znajdują się w Decyzji Komisji Europejskiej 94/23/EC (5 głosów),
- 3) pozostawienie istniejących procedur bez zmian (16 głosów, w tym ITB).

Kwestie finansowe

Skarbnik EOTA przekazał informacje na temat instytutów (członków rzeczywistych EOTA oraz obserwatorów), które zalegają z płaceniem składek. W związku z przypadkami zalegania z płaceniem składek od roku 2009, a nawet 2008 przedstawiciel BBA (będący jednocześnie rzecznikiem wszystkich brytyjskich jednostek aprobujących) zgłosił wniosek do Skarbnika o przedstawienie procedury obowiązującej w takim przypadku, zmierzającej do usunięcia członka EOTA z organizacji.

Przyjęto budżet na rok 2011.

Działalność techniczna EOTA – raport z 68. posiedzenia Rady Technicznej

Przewodniczący Rady Technicznej zreferował bieżące prace EOTA związane z jej działalnością techniczną i przedstawił najważniejsze sprawy omawiane na posiedzeniu Rady Technicznej, które odbyło się w październiku w Barcelonie, w tym:

- 1) sprawy związane z przeglądem wniosków o wydanie europejskich aprobac technicznych znajdujących się w jednostkach aprobujących, w tym wniosków dotyczących wyrobów nie objętych *Wytycznymi*, zgłoszonych przez EOTA do decyzji Komisji Europejskiej w celu uzyskania zgody na wydanie ETA bez ETAG,
- 2) analizę stanu prac nad nowymi i nowelizowanymi dokumentami *Wytycznych do europejskich aprobac technicznych* – ETAG, głównie w zakresie odniesienia się do uwag zgłoszonych przez konsultanta ds. EOTA w Komisji Europejskiej,
- 3) wyniki prac jednostek aprobujących EOTA dotyczących opracowania dokumentów *Wspólnej wykładni procedur oceny* – CUAP (12 dokumentów CUAP zostało przyjętych w pisemnych uzgodnieniach),
- 4) informacje na temat istotnych elementów prac Zespołów Ekspertów oraz innych organizacji europejskich, mających wpływ na działalność techniczną EOTA,
- 5) zagadnienia związane z opracowywaniem dokumentów ETA – zakończono dyskusję nad zmianą okresu cyrkulacji projektów ETA w przypadku niektórych ETAG – procedura pozostaje bez zmian.

Zagadnienia strategiczne

Sekretarz Generalny przedstawił wyniki ankiety przeprowadzonej wśród właścicieli ETA. Ankieta została przesłana do 1063 właścicieli ETA. 154 z nich odpowiedziało (ok. 15%), 2 odmówiło ze względów językowych. Kilku nie wypełniło ankiety, natomiast przekazało swoje uwagi ogólne. 7 odpowiedziało anonimowo. Odpowiedzi nadeszły z 24 krajów Unii Europejskiej, przy czym najliczniej reprezentowane kraje to Niemcy (24%) i Włochy (12%).

Wśród firm, które udzieliły odpowiedzi były:

- 14 firm lokalnych, działających na rynku krajowym, 43 firmy działające na rynku europejskim i 94 firmy działające na rynku europejskim i poza nim (ok. 61%),
- 97 małych i średnich przedsiębiorstw (SMEs) (ok. 63%).

Wyniki ankiety są następujące:

- 108 producentów twierdzi, że oznakowanie CE umożliwia swobodny obrót ich wyrobów w Europie (ok. 71%), 43 jest przeciwnego zdania,
- 112 producentów twierdzi, że ETA umożliwia swobodny obrót ich wyrobów w Europie (ok. 74%), 35 jest przeciwnego zdania,
- **60% producentów twierdzi, że posiadanie ETA jest ważniejsze – ma większą wartość rynkową – dla nich i ich odbiorców (użytkowników wyrobów) niż oznakowanie CE,**
- 50 (ok. 33%) producentów narzeka na bariery w obrocie wyrobami objętymi ETA stwarzane poprzez stawianie dodatkowych wymagań w niektórych krajach Unii Europejskiej; 8 wskazało na Niemcy, 8 na Francję, 5 na Wielką Brytanię, pozostali odpowiedzieli w sposób ogólny,
- 40% producentów oznakowanie CE umożliwiło wejście z wyrobem na rynki w krajach poza Unią Europejską,
- **51% producentów posiadanie ETA umożliwiło wejście z wyrobem na rynki w krajach poza Unią Europejską – czyli ETA ma większą wartość rynkową w obrocie wyrobami budowlanymi na rynkach światowych niż oznakowanie CE – najczęściej wymieniane rynki to Rosja, Turcja, Chiny, Maroko i Indie.**

Na pytanie, jakich zmian producenci oczekują w procedurze udzielania ETA, 63% z nich wskazało na długi czas oczekiwania na ETA jako podstawowy problem. Tylko 20% spośród ankietowanych było niezadowolonych z poniesionych kosztów, przy czym jako jeden z problemów wskazali duże różnice pomiędzy cenami obowiązującymi w różnych jednostkach aprobujących.

Analizując wyniki ankiety w świetle nadchodzących zmian w obowiązujących przepisach należy postawić co najmniej następujące pytania:

- 1) Czy kształt i zawartość ETA (przyszłych Europejskich Ocen Technicznych) powinny pozostać nie zmienione w stosunku do obecnych Europejskich Aprobatach Technicznych aby zachować wysoką – zdaniem ich posiadaczy – wartość tych dokumentów?

- 2) Czy obecny kształt Załącznika II (określający procedurę ustanawiania Europejskich Dokumentów Oceny – EADs) do projektu rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady ustanawiającego zharmonizowane warunki wprowadzania do obrotu wyrobów budowlanych, zastępującego dyrektywę 89/106/EWG, zapewnia skrócenie procedur?
- 3) Jakie środki powinny być przedsięwzięte przez wszystkie zainteresowane strony (Komisję Europejską, Państwa Członkowskie, EOTA, Jednostki Aprobujące, itd.) aby zapewnić większą wartość oraz wyższy stopień harmonizacji?

Powyższe pytania, jak również wiele innych, związanych z ostatnią wersją projektu ww. rozporządzenia zostało postawionych Komisji Europejskiej na spotkaniu z zarządem EOTA, które odbyło się 19 września br.

Najistotniejsze z tych pytań to:

a) związane z ETAGs i CUAPs:

- 1) Kiedy i w jaki sposób ETAGi będą mogły być stosowane jako Europejskie Dokumenty Oceny (EADs) oraz jaki będzie ich status po zastąpieniu dyrektywy 89/106/EWG nowym rozporządzeniem (po 1 lipca 2013 r.)?
- 2) Czy, kiedy i w jaki sposób CUAPy będą mogły być stosowane jako Europejskie Dokumenty Oceny (EADs)?

b) związane z ETA w okresie przejściowym:

- 3) Czy i jakie problemy pojawią się w okresie współistnienia (współobowiązywania) różnych ETA, certyfikatów, deklaracji zgodności i oznakowań CE – wynikających z wymagań CPD i CPR?
- 4) Jakie czynności będzie musiał podjąć i jakie ponieść koszty producent posiadający ETA wydaną zgodnie z CPD w celu uzyskania ETA wg wymagań CPR?
- 5) Jakie będą następstwa dla producenta, który zechce ograniczyć liczbę deklarowanych właściwości technicznych wyrobu, również w świetle stosowania ETA wydanych wg CPD na świecie (poza EU)?

c) związane z EOTA, Jednostkami Aprobującymi i Notyfikowanymi wg CPD:

- 6) Czy EOTA będzie działać po zastąpieniu dyrektywy 89/106/EWG nowym rozporządzeniem (po 1 lipca 2013 r.), biorąc pod uwagę, że ETA wg CPD będą ważne do końca ich terminów ważności (ETA wydawane są na okres 5 lat)?
- 7) Jeżeli EOTA zostanie rozwiązana, jak będą funkcjonować Jednostki Aprobujące, które wydały ETA wg CPD ważne do końca ich okresów ważności?
- 8) Czy Jednostki Notyfikowane wg CPD będą działały po 1 lipca 2013 r. w celu podjęcia działań związanych z oceną zgodności w przypadku ważnych ETA wydanych wg CPD?

d) związane z procedurą ustanawiania EAD i udzielania ETA – procedura nielogiczna i niespójna, ustalona bez udziału EOTA, nie gwarantująca skrócenia czasu oczekiwania na ETA,

- e) związane z przyszłym modelem finansowym – w szczególności z finansowaniem procedury opracowania i ustanowienia EAD, które w założeniach ma nie obciążać producenta wyrobu.

W wyniku powyższej analizy przedstawiono Komisji Europejskiej następujące sugestie jako niezbędne minimum:

- 1) konieczność zapewnienia możliwości stosowania ETAGs jako EADs,
- 2) konieczność wyjaśnienia możliwości stosowania CUAPs jako EADs,
- 3) konieczność odpowiedzi na pytania związane z okresem przejściowym współistnienia „starych” i „nowych” dokumentów i organizacji/jednostek z nimi związanych,
- 4) znacząca zmiana kształtu i zawartości ETA może mieć negatywne następstwa dla wszystkich zainteresowanych stron, co powinno być wzięte pod uwagę,
- 5) ustanowienie nowej organizacji w miejsce EOTA będzie wymagało nakładów finansowych i będzie potrzebny czas niezbędny do podjęcia wyznaczonych dla tej organizacji zadań; zreformowanie EOTA, z zachowaniem jej marki, byłoby dobrym rozwiązaniem – tańszym i łatwiejszym organizacyjnie.

Kolejne posiedzenie Komisji Wykonawczej EOTA połączone z Posiedzeniem Plenarnym odbędzie się 5 i 6 kwietnia w Brukseli.